

ئۇخلاقى چىڭ رايان ... ۋەلى محمود محمد

چىپايىتى چىندى دروشمىكى قورس و گرانى و ھىموو جىستىك بى ھىگرتنى ناتوانىت لىبىرى نىچىمىتىۋى، ھاۋكات باجىكىشى لىۋى قورستى، بىقو ھىرامى زىرى تىدايى، ھىرامىكانى خىۋنى گىۋىرنى، ئىگىر لى ھىمبىر ئاۋوگىتىكان و زانست و تازىگىرى تىۋاۋ كراۋىبىت، لى بىھا ئىخلاقىيىكانى گرانى و ھىموو مىرۋىك ناتوانىت پارىزيان بىكات، جاران دىۋىترا كى مردىت تىنھا 2 مىتر كىنى سىى خام لى گىتى خىتدا دىبىتىت ژىر گىتىۋى، كىچى ئىستا سىاسىيىكان كورد خىرىكى فىرەۋون ئاسا بىبىتى نىرىتيان شاخ و گىدىش لى گىتى خىياندا دىبىن، ئىگىر سىاست بىيار بىت بى چاكى گىشى بىت، نىك بىشك لى كاسى ئىۋا پىۋىستى سىاسىيىكان لى ھىموو ئىمىتيازاتىك دامادىرنى، گىشى زىرىنى ھىژاران دىگىرتىۋى، نىك كىمايىسىكى قارونى، بىيى ھىرامى چىپىكان ئىۋىيى نابىت لى ۋام خىيان جىابىكىنىۋىۋ سىاست پىۋىستى لى ئىۋان و بى ئىۋان بىت، بىگىر دىبىت ھىمىش ۋىك سىۋلاخى داچىمىنىۋى بى پىياۋى، بى تىبىتىش ئىۋانى دىيانىۋىت بارودىخى ئىستا بىرىۋ باشىر بىگىن.

دادىپىروۋى كىمىلىيىتى و ئازادى و يىكسانى بىدى بىھىنن كى پىيان دىۋىترى ھىگىرانى پىيامى چىپى، لىم نىۋىدا سىاسىيى بىناۋ چىپىكان بىبىرى نىن لىم دابىاننى ئىخلاقىيى لىگىتى بىھاۋ نىرىتى چىپىگىرايانى، چىونكى تىرازۋى ئىۋان ھىستىارتى، تىۋى موۋىكانىش دىكىشىت، بىشكىكى زىرى پاشىكىشى چىپىش لى ئىستى دىمانى ئىخلاقى بىناۋ ئىۋ سىر كىردى چىپاننى، ئاخىر تى نىۋانىت لى رىزى رىكخىستىكانى خىتدا تى رادىك ھاۋسىنگى لى يىكسانى رابىگىرىت، سىبى چىن دىۋانىت لى كىمىلىگادا ئىدىعائى يىكسانىخۋازى بىكىت، خىت موچىت دى ن جارى ئىندامان بىت و مىنداىت لى قوتابخانى تىبىتى بىخۋىنىت، چارسىرت لى نىخىشانى ھاندىران بىت، ھىندىكىش لى ماۋىۋى كارىكىشىيان ھىبىت، ھىر گىرما ھات لى خانۋى ھاۋىندى بىت و شىۋان خىرىكى كىف و سىفاى پىك لىدان بىت ...

بىم نىرتاننىۋى كى باسى يىكسانىخۋازىت لى دىكىتى؟ دىيارى ئىمانى باسىم كىرد بى حىزبى بىرژۋازى قىتىپىكى لى دىريايىك بى ھىر پاكىزىتىرىيان، لى ھىگرتنى ئاى خىباتى چىنايىتى ئىگىر ئىمىتيازى خىبات بى دادىپىروۋى لى ھىقىت دىدات، ھاۋكات دىبىت تىش

رڼز له بلهاو پر نسېبه کانی یې کسانېخوازی بگریت، پارڼزی حرام کانی بکیت، د بېت موچې با ر ټک یتو و وک چ پ کانی بلجیک و ن مسا و

دیان نموونې دی، د بېت قوتا بخانې تایبېت وک شیوعی کانی نیپا ت حریم بکیت بل منا کانت، د بېت و د بېت ه رچی بلهای جوانی چ پی جیهان له ژیانې تدا ر ټنگ بداتو، بل دواي جوانی کانی هاو پیا نیت له جیهان بگ پیت، خ ټوان ت نها بل ریکلام هاو ت نین، بل هادا چاو له م خیکا بک، له وردبینی و سیاس تدا مارکست ه میش له یاد بېت، نابېت ت نها ټا ه ټگ ریت و شق و شنی بلهاکان بیت.

له م ر ژاندا له ناو پارتی پ دیم سی ئیسپانی- د توانین "7 سا له م و پېش له گ پان کانی م درید، گ نجان ر ژان س ر ش قام کان و داوای دیمو کراسی تی راست و خ و داب شکردنی داد پ رو ټ رانی س روت و سامانیان کرد، له شارو شار چک کانیش بل روی ټ و پ لیسان بوون و ک د یان و یست هاو و ټیانی ه ژار له خانوو کان د ربک بل های ن دانی قستی خانوو کانیا و، ورد و ورد له هاوی ټ م بزووتن و نا ټ ټ ی ټ ی و بزووتن و ی کی سیاسی بل رفراوان له دایک بوو بل ناوی پ دیم س" ټازار - ن ټ ټ م بری 2014 دام زراو خا و ند 71 کورسی پ رل مان، 505545 ټ ندامی ه ی".

ی کک له و گ نجان له ناو ټ و ل شکر گ نچ نا ازیی له دوا پیدا له هاووان زیاتر بل رج ست بوو، پ شک شکار کی ت ل فزی نی له هاوو و کادیر کی قوتا بی شیوعی پ شوو و مام ستای زانست سیاسی کانی زانک، ه موو کات ب نندگ بل ملی و، ش قام کانی ئیسپانیای بل پ ټ کانی تی د کرد بل گ یانندی بانگ واز ک ی، بل ب د نگی و بل سادیی ب نندگ ک ی بل قس ک رانی راد گرت تا پ یام کانی خ یان بگ ی ن، ئیتر ټ وان بل کار ک بونای، یان سیاسی کی دیار، جیاوازی ناکرد، ټ و گ نچ روح سوک و خ ن و یست ناوی بابل ئیغلیسیاس بوو " 17-10-1978 - م درید "، دواي 5 سا بوو ی کک له س رکرد و ټ کتر قس ر یشوو کانی ټ و و ټا ت.

" مشوم کی توندی بل رفراوان ها ت ټ اراو، س رج م ټ رگان کانی ټ م حیزبی له س ر تا خوار و ی گرت و، نا ازیی کان ک و تن ر خن گرتن، ت ټ ک م ټ ټ ی ټ کان گ رمتری کرد، چیر ک ک ټ م بوو، ک ی نی ټ لایک بوو له لاین ټ و دو گ نچ و، بابل ئیغلیسیاس و ټ رنی م نیر " 13-2-1988 " ک ټ مینداری گشتی پارت ک و و ت ب ټ ی

پارته‌کۆن و لێ ساڵی 2017 بوونە هاوسەری یەکتەر، ئێ و دوو فیلائیکیان بێ ناوی "شالی" بێ 615 هەزار ئێر بێ قەرزێ 30 ساڵ کە لێ قەراغی شاری مەدریدی پایتەختی ئیسپانیا، کە چاوەوان داکرێت لێ پایزی ئێمسا دوانە یەکیان ببێت و لێ و فیلائی ژیان بێ سەر بێرن. لێ هەمبەر ئێ و کارێ رەخنە ی زەریان لێگیرا، بابلێ ئیغلیسیاس و هاوسەرکە ی ئیرینی، فشاری گەورە یان خرایێ سەر، بێ یاریان دا لێ ریزی حیزب راپرسیێ بکەرێت لێ بێ رامبەر ئێ و داخواریێ داوای دێستلێ کار کەشانێ و یان لێدکەرێت لێ ریزی حیزب، لێ پرسپاری راپرسیێ کە دا هاتبوو " پێویست دێکات ئیغلیسیاس و ئیرینی لێ سەرکردایێتی حیزبدا بێنن و، وێهەم بێ یەکێ لێ بێ و نا، " ئیرینی رایگە یاند هەردوکیان دێ یانێ وێت لێ سەرکردایێتی حیزب بێنن و، و لێ بێ یار بێ زەرینێ، و وێتی کە ینی ئێ و فیلائی دێستلێ وێردان لێ ژیا نی تایبە تیمان، ئیغلیسیاسیش وێتی ئێ گەر رێژی بێ شداربووانی راپرسیێ کەش کەم بێت دیسان دێست لێ کار دێ کەشم و، دیار ئێ نادامانی پێدیم سە مافی خە یان بوو، چونکە ئێ و کار ئاستی دێ توانینی هەنایێ خوار و، کە ناوی پارته‌کۆنێ، چونکە پایێ حیزب لێ سەر دژایێتی بێ هە ی سەرما یە داری بنیات نراو هەنرایێ لێ رزین، ئێ و وان کە بێ جوتە بێ رزترین بێ پرسپاریتی حیزب دێ گرن ئێستە پێویستە هە سۆک و و ژیا نیان لێ گە بێ ها کانی حیزبدا بێت و.

فیلائی شالی پانتایی کە ی 260 مەتر و مەلێ وانگ و مەزەرێ ی کێ 2300 مەتری لێ گەلێ دایێ کە دێ وانێت سەر مونتەزایێک لێ قەراغی شاری مەدرید، نرخ کە ی 615000 ئێرێ، ئیغلیسیاس و ئیرینی هەردوکیان پێرلێ مانتارن و هەر یەکیان موچە کە یان 2200 ئێرێ لێ مانگە کدا، وێک پێرلێ مانتار دێ توان قەرزێ 540000 ئێرێ بکەن بێ ماوێ 30 ساڵ، کە بێ و قەرزێ فیلاکە دێ کەن، هاوکات ئێمینداری گشتی پێدیم سە پێشکەشکاری بێرنامەش لێ کە نا یە حیسبانی ئێرانی کە بێ زمانی ئیسپانی پێخش دێ کەرێت، لێ وێش موچە یەکی هە ی، ئێم دوو پێویستە بێ ماوێ 30 ساڵ مانگانە 1600 ئێرێ قەرز بدێن و، ئیغلیسیاس پێشتر ئێ نادامی پێرلێ مانی ئێ وروپی بوو موچە کە ی زیاتر لێ 9000 ئێرێ و ئیمتیازاتی زەریشی لێ گەلێ دا بوو، و لێ بێ سەرکردایێتی پارته‌کۆنێ ئێ و پێستێ رێتکرد و " پێرلێ مانتاری ئیسپانی موچە یان 2813087 ئێرێ یە مانگانە پێش بێینی باج، لێ کە تادا 2200 ئێرێ لێدەمەنن و.

کە ینی فیلاکە بێش و یە سروشتی بوو و دوور لێ هەر ئیمتیازی تایبەتی

و گڼندځيټيټك بوو، وټلې پاش كښي نې وځيلايې بې قڅرز لې لايېن سړكي پارتېكي چې پگړاو كې ئيدعاي دږي كاپيتياليزم دكات پرسپاري ئخلاقى گډور كرا لې ئاستى سياسى ئيسپانيا، چونكې گوتارى سياسى پډيمس دږ بې سړمايېداريې، بېمېش دروشم كې هڅنرايې ژر پرسپاريو، كې لېسړ ئو بنچينې دامړزاو، رځنځي توند ئاراستې ئم دوو سړكردې كرا، رايان گياند " ئمانې شېو ژيانكيان هېژاردوو پچوانې ئو بېهايانې حيزب ځباتي بې دكات، چالاكانى حيزب رايان گياند ئم ژيانى سادې دږين، بې ئوې بتوانين نوځنځرايې تي ځكي ساد بكيين، پويستې دست بډردارى ئيمتيازات وټك موچې با و شېو ژيانى سړمايېداريان بېين.

هېسوانى حيزب پيان وايې بې كښي نې وځيلايې زيانكي زريان بې وځنځي حيزب و پېگړكې گياندوو، هېموو دږايې تي نا بېكسانى كېمېايې تي و نمانى ئيمتيازاتى چيناىې تي حيزبان هېناوټې ژر پرسپاريو.

ئم كار هېيټيكي ئخلاقى و مځنځويې كاريگري زر لېسړ دڅنگكانى پډيمس لې هېژاردنى داهاتوو دادنځت، چونكې حيزبي بېناو نوځنځرايې تي چينځكانى خوارو بېرگې ئم جړ لېرزينځ ناگرن و كاردانېوكان توندې بن و فېلسفې بوونى پارتېكې و مانېوې دځنځنې ژر پرسپاريو.

بې پارتېكانى دى ئاسايې، وټلې كښانېك پېگړي جېماوړيان لېسړ دادپړوړي و تېقشوف و زوهد بنيات نابېت نا ئاسايې.

لې ئنجامى راپرسيدې كډا كې 178188 كډس بېشداريان تډا كرد، 70% يان دڅنگيان بېمانېوې ئو دوو سړكردې دا لې سړكايې تي حيزب، كې پارسا لې ململانېيكي تونددا لې گډې باي ريفرمخواز بې سړكردايې تي پارت 82% دڅنگكانيان هېنابوو، لې كې 190155 كډس كې بېشداري هېژاردنېكې كردبوو، بېمېش وټك لې ژماركان دېينين پېگړي سياسيان هاتې خوارو، تېقېبولى ځيلايېكي سپى شري نېكرا، نېك ئيمتيازى دسېا تداران.